

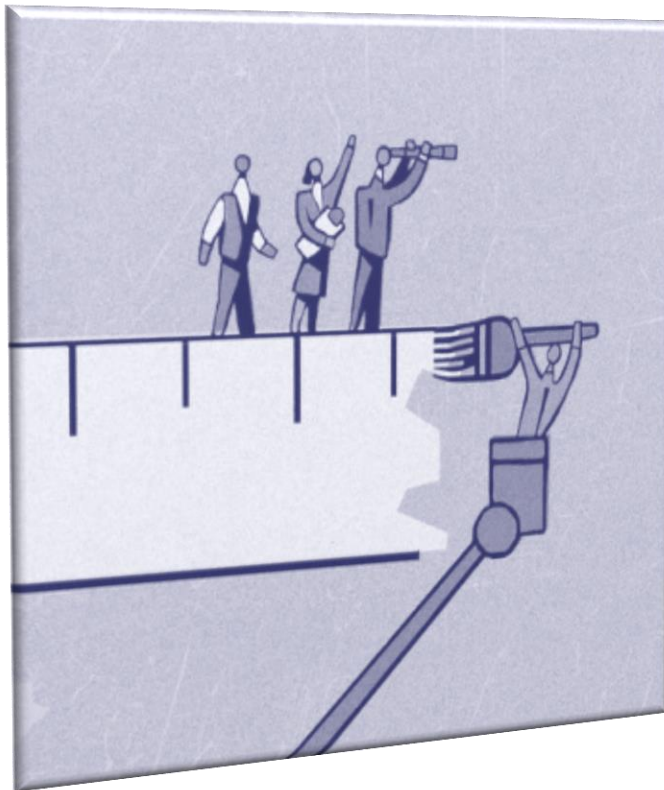
ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд за регионално развитие
Инвестираме във Вашето бъдеще

НАЦИОНАЛНА
СТРАТЕГИЧЕСКА
РЕФЕРЕНТНА РАМКА
2007 – 2013
www.eufunds.bg

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„Развитие на конкурентоспособността
на българската икономика” 2007-2013
www.opcompetitiveness.bg

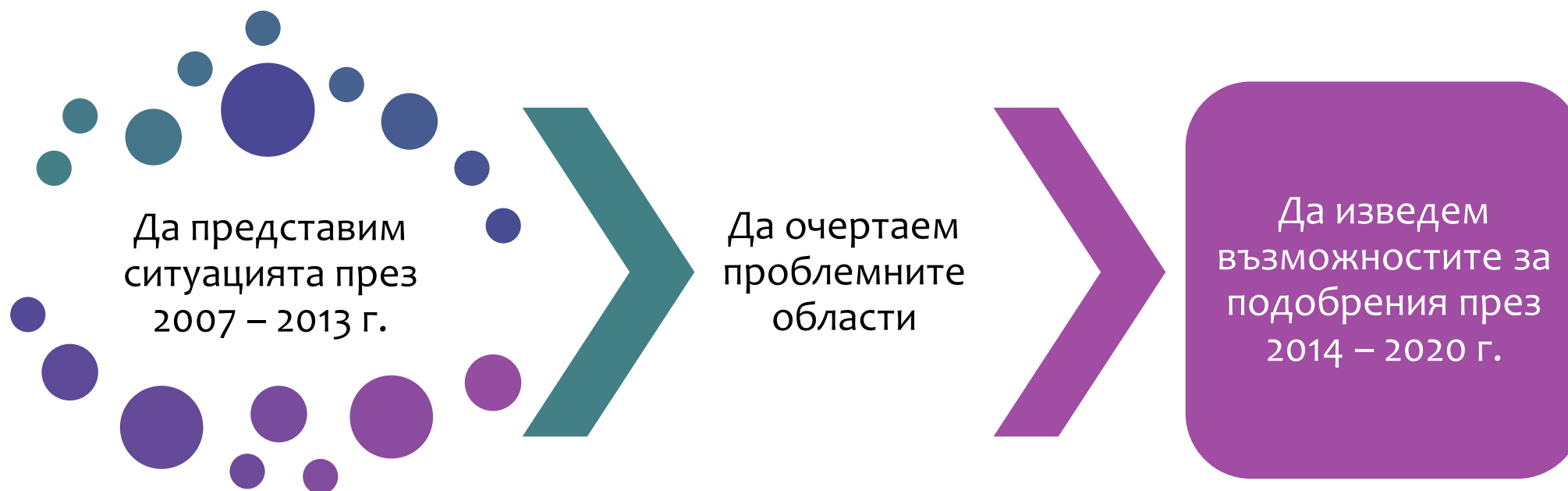
Подход към ОПИК 2014-2020 г.

Мнението на бизнеса, представено
чрез резултати от проучвания

Яна Спасова, ЕСТАТ ООД

estat.
research and consultancy

Целта на тази презентация е:

Изводите са базирани на:

НАЦИОНАЛНО ПРЕДСТАВИТЕЛНО ИЗСЛЕДВАНЕ, 2013 Г.

- › национална извадка от 800 компании
- › 1% от извадката = ~ 3 660 фирми
- › телефонно интервю на работното място с представител на ръководството
- › проведено в периода април – май, 2013 г.

КАЧЕСТВЕНО ИЗСЛЕДВАНЕ СРЕД БЕНЕФИЦИЕНТИ И КАНДИДАТИ, 2013 Г.

- › 13 дълбочинни интервюта с институционални бенефициенти, представители на консултантски компании, БАН, браншови организации и ИКТ сектора
- › 16 case studies сред фирми изпълнили/ изпълняващи проект и фирми с отказано финансиране или прекратено изпълнение
- › Проведено в периода декември 2012 г. – януари 2013 г.

Ситуация през 2007-2013 г.

С интерес:
~ 79 000 фирми

С идея:
~ 39 000 фирми

Ангажирани:
~ 24 000 фирми

Проблеми на две нива:

Стратегическо – цели, очаквани резултати и инструменти за постигането им

Оперативно – планиране на процесите и развитие на капацитета на институциите

Проблеми на стратегическо ниво

› Според бенефициентите:

„Основният проблем е стратегическото планиране. ... в България продължава да няма ясна концепция за това какво искаме да представляваме като икономика в края на програмния период. Оперативните програми, като един оперативен инструмент – продукт на стратегическото планиране, трябва да дават ясни отговори на въпросите на кого, за какво и колко пари ще бъдат давани и с каква цел, какво трябва да се постигне с тези пари и какъв трябва да бъде ефектът.“

Качествено изследване, институционален бенефициент

Проблеми на оперативно ниво | 1

(ПОТЕНЦИАЛНИ) БЕНЕФИЦИЕНТИ

› Усложнени документи, изискващи консултантска подкрепа:

– Основен проблем:

- › за 36% от кандидатствалите по ОПК е подготовката на административните документи
- › за 27% от изпълняващите/ изпълнилите проект по ОПК е прилагането на задължителните документи и изисквания по конкретната процедура

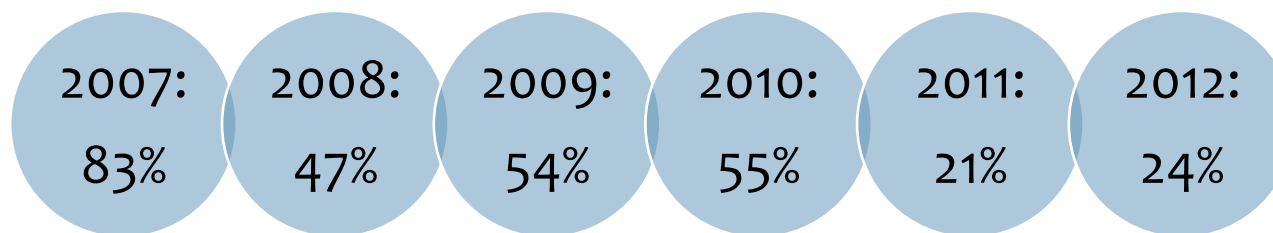
„Те бяха спечелили такъв проект, бяха получили финансиране. Накрая казаха, че им е отнело много повече време да администратират проекта, да го отчетат, да представят цялата документация, за да им бъдат възстановени средствата, отколкото всички усилия и цялото време за самото внедряване на системата.“

Проблеми на оперативно ниво |2

(ПОТЕНЦИАЛНИ) БЕНЕФИЦИЕНТИ

› Недостатъчен административен капацитет

Дял на отхвърлените
проекти по години:

› Липса на експертен капацитет и опит

„Все още в България няма достатъчно експертен капацитет за разработване на качествени проекти, както и за тяхното изпълнение. Нямаме опита да планираме достатъчно реално във времето, за да се случат нещата.“

Проблеми на оперативно ниво | 3

(ПОТЕНЦИАЛНИ) БЕНЕФИЦИЕНТИ

- › Осигуряване на съфинансиране
- › Различен размер на съфинансиране за различните предприятия
- › Завишени изисквания за получаване на авансово плащане

- › За институционалните бенефициенти: липса на инструмент за финансирането на проекта до момента на постъпване на плащането

Проблеми на оперативно ниво | 4

АДМИНИСТРАЦИЯ

- › **Недостатъчен административен капацитет**
 - забавяне на произнасянето по внесени документи (например, по междинни отчети и следователно – забавяне на междинни плащания)

- › **Недостатъчен експертен капацитет**
 - забавяне на произнасянето по специфични казуси (например, по искания за изменение на техническа спецификация)

„На Управляващия орган, му е трудно да взема определени решения по същество. Защото става въпрос да бъдеш експерт в областта и да можеш да оцениш едно или друго предложение.“

Проблеми на оперативно ниво | 5

АДМИНИСТРАЦИЯ

› Многостепенно съгласуване

„Самият Управляващ орган има 4 вътрешни съгласувания - това просто е смъртоносно. Смятам, че най-вероятно така трябва да бъде, но може би трябва да има някакъв паралелен вариант на гледане [на документите]. Съгласна съм за финансовата страна. Обаче, първо техническите, после – финансовите, всичките началници до директора, а когато трябваше подпис и от министъра, просто беше уникално. Писмото го получаваме на 11 ноември с дата от 1 ноември, защото е седяло 2 седмици на бюрото му.“

› Усложнена комуникация

- необходимост документите да се изпращат задължително по факс или в оригинал, на хартия

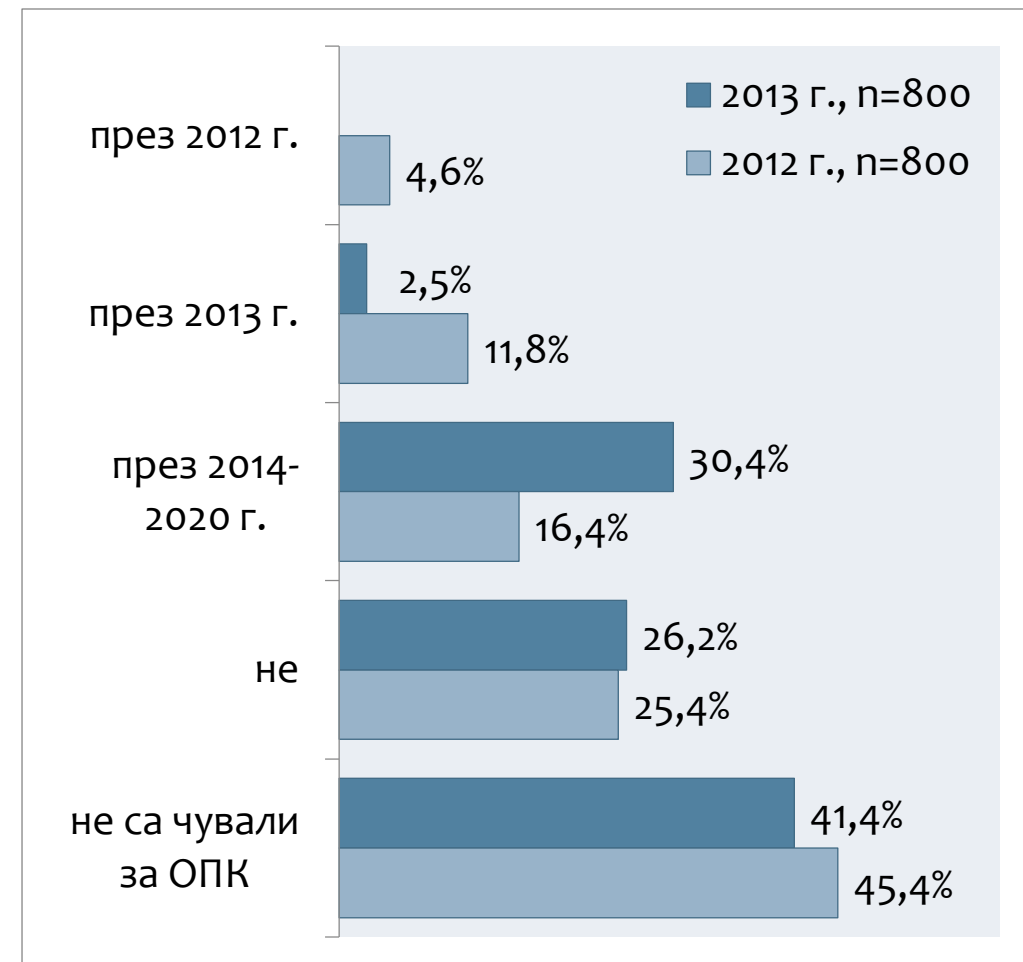
Причини да не се кандидатства

N=206, чували за ОПК, посочили, че нямат намерение да кандидатстват по програмата

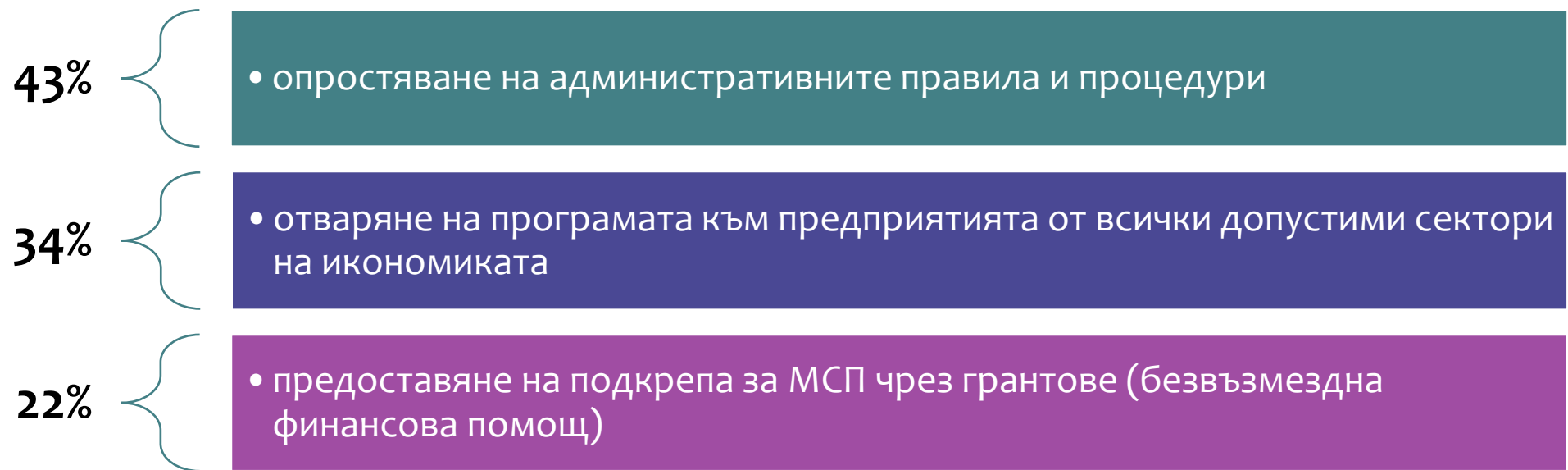
Намерения за кандидатстване

- › Свиват се намеренията за кандидатстване в този програмен период.
- › Пикът в кандидатстването е преминал. Броят на подадените проектни предложения до края на периода ще бъде по-малък.
- › **Нараства оптимизмът за следващия програмен период (2014-2020 г.).**

Изисквания към ОПИК 2014-2020 г.

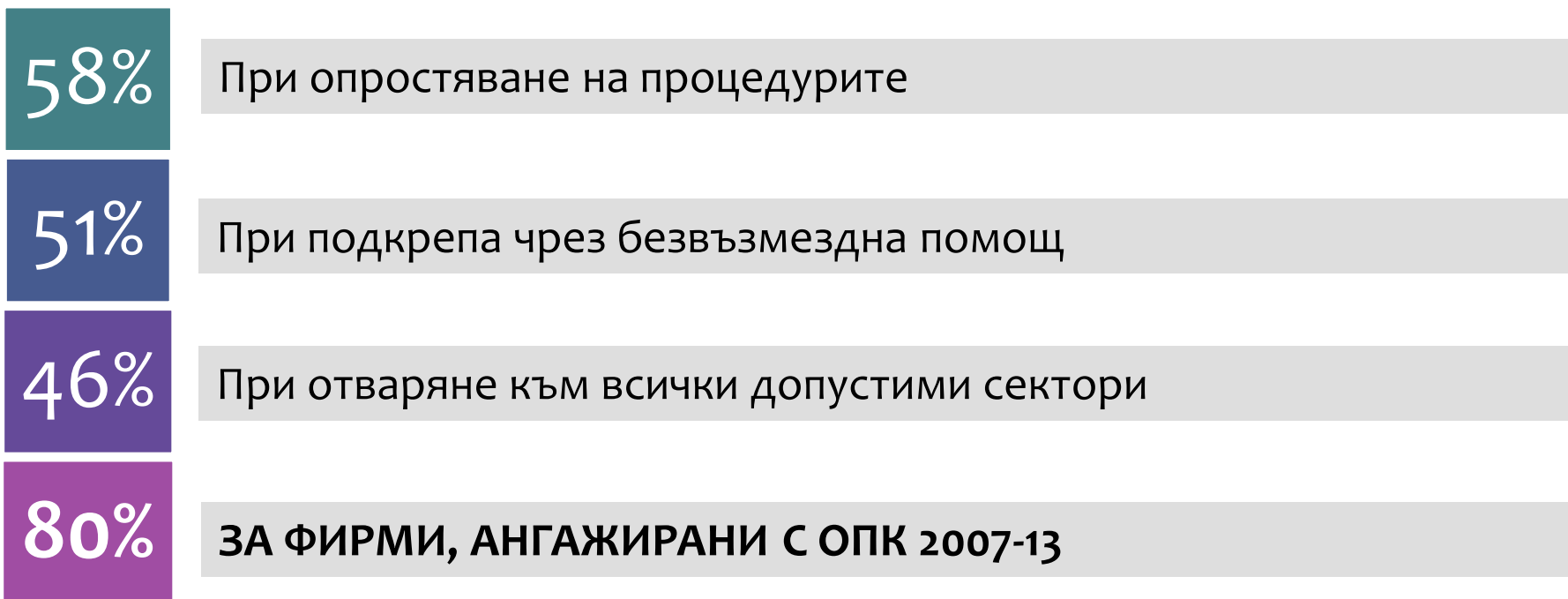
› **ВЪПРОС:** Какво е най-важно да бъде заложено в оперативната програма за иновации и конкурентоспособност за новия програмен период?

N=800, всички

Вероятност за кандидатстване

- › Вероятност за разработка на проект при изпълнение на всяка от хипотезите:

N=612 отговорили с процент

Препоръки към ОПИК 2014-2020 г. | 1

ПРОЦЕС НА ИЗРАБОТКА

- › **Изготвяне на ОПИК в съответствие с основните приоритети на страната в икономиката за средно- и дългосрочен период**

„ Оперативната програма трябва да е резултат от много сериозен анализ на бизнес средата, на бизнес климата в България, на всички сектори, на потенциала ни за развитие, на нашата стратегия като държава за това кои сектори подпомага и за това как се виждаме след 10 години, като каква държава. Тоест това не е просто отговор кой трябва да получи парите, важен е цялостният ефект върху сектора, върху икономиката като цяло.“

- › **Разработка на програмата на база на комуникация с бизнеса и научните среди**

Препоръки към ОПИК 2014-2020 г. | 2

ПРОЦЕС НА ИЗРАБОТКА

- › **Поставяне на акцент върху работещите схеми от периода 2007-2013 г. при изготвянето на новата програма**

„Имаше някои схеми, към които няма интерес. От 5 кандидата, 4 са отпаднали на административно ниво, останал е 1 и така нататък. Ясно е, че проблемите са при програмирането – прекалено е иновативна. Сигурно на етап програмиране необходимостта от тази схема е обоснована много добре, но се вижда, че реализация няма, няма бенефициенти.“

Препоръки към ОПИК 2014-2020 г. | 3

ДОКУМЕНТИ

- › Стъпки за облекчаване на административните изисквания и броя на необходимите документи при кандидатстване
- › Опростяване на апликационните форми за кандидатстване по схемите, включително създаване на форми в електронен формат

*„Проучванията показват, че (почти) всички, които кандидатстват, наемат консултанти, за да им свършат тази работа. Това не е добре - не говори за ефективност на разяснителна, информационна и каквато и да е кампания, обучение и т.н. Трябва да им покажеш как да си подготвят проекта един път. И втори път, самите процедури така да ги направиш, че бъдат прости. Повечето да могат **сами** да си направят проекта.“*

Препоръки към ОПИК 2014-2020 г. | 4

ДОКУМЕНТИ

- › Осигуряване на възможност за подаване на документи за кандидатстване по електронен път, с електронен подпис
- › Прекратяване на практиката да се изискват оригинални документи, които могат да бъдат получени по служебен път
- › Прецизиране на изискванията към кандидатите след съгласуване с всички институции на централната администрация

„Критерият за наличие на печалба е абсурден. Например, при купени много нови машини има период, в който, заради начисляваните амортизации, се излиза на счетоводна загуба.“

Препоръки към ОПИК 2014-2020 г. | 5

ОЦЕНКА НА ПРЕДЛОЖЕНИЯТА

- › **Съкращаване на сроковете за оценка**
- › **Прилагане на подробна аргументация за отхвърлените проекти на етап оценяване за анализ на слабостите от страна на кандидатите**
- › **Предоставяне на възможност за обжалване на оценката и въвеждане на механизъм за преразглеждане при необходимост**
- › **Обмен на информация между администраторите и кандидатите за уточняване на детайлите по проекта в процеса на техническо оценяване**

Препоръки към ОПИК 2014-2020 г. | 6

СПЕЦИФИКИ НА ПРОЦЕДУРИТЕ

› Фиксиране на сроковете по процедурите

„Опитът показва, че тези схеми с отворен срок – които се разглеждат по реда на пристигане на офертите, общо взето не водят до успех. Всеки изчаква, блокира се един ресурс, който не е ясно кога ще се усвои. Така че те трябва да престанат или да се намалят, за сметка на кандидатстването с определен срок.“

- › **Непроменящи се правила от обявяването до приключването на схемите**
- › **Съкращаване на времето за отговор от страна на администрацията**
- › **Изработка на резюме на сроковете, финансирането и изискванията за всяка процедура, в помощ на малките предприятия с ограничен капацитет**

Препоръки към ОПИК 2014-2020 г. | 7

ФИНАНСИРАНЕ

- › **Увеличаване на размера на авансовите плащания и прецизиране на условията на отпускането им**

„Проблемът не е толкова в увеличаването на финансирането, а по-скоро в обезпечението. Нека да се признават записи на заповед, а не само банкова гаранция, защото банкова гаранция малко и средно предприятие не може да получи“

- › **Уеднаквяване на процента на съфинансиране за различните по размер предприятия**
- › **Предвиждане на финансови инструменти за покриване на съфинансирането за бизнеса и механизми за обезпечаване на изпълнението на проектите за институционалните бенефициенти**

Препоръки към ОПИК 2014-2020 г. | 8

ИЗПЪЛНЕНИЕ И ОТЧЕТНОСТ

- › Премахване на изискването за повторно предоставяне на документи, отчетени или предоставени на по-ранен етап
- › Прекратяване на практиката за налагане на допълнителни изисквания със задна дата

„Трябва да се смени мисленето на одитния орган, защото той налага допълнителни изисквания и тежести и много пъти те са постфактум. Може би там трябва да се смени тактиката, начинът на мислене, да се изпратят на някакви обучения при други донори..., за да се видят световните практики в обществените поръчки, в грантовете, и малко да се облекчи административната тежест към бенефициентите“

Препоръки към ОПИК 2014-2020 г. | 9

КОМУНИКАЦИЯ

› Опростяване на езика

„Езикът, който се говори, е малко или много специализиран. Има определени административни термини и мисля, че бенефициентите много често не разбират докрай същината на нещата.“

- › Уеднаквяване на информацията в различните източници
- › Осигуряване на идентична информация за всички звена в комуникационната верига
- › Извеждане на по-голям набор от добри практики и примери

Препоръки към ОПИК 2014-2020 г. | 10

КОМУНИКАЦИЯ

- › **Въвеждане на електронна система за комуникация и документооборот, обхващаща:**
 - изпълнение и отчетност на проектите
 - текуща комуникация с администрацията

- › **Възприемане на електронната поща/ онлайн комуникацията като еквивалент на официалните писма по факс и на хартия**

Заклучение

- › За увеличаване на броя на кандидатите и на успешно приключените проекти през новия програмен период е необходимо:
 - Стратегически правилен подход към ОПИК, с конкретни акценти върху развитието на бизнеса и икономиката като цяло
 - Опростени процедури и минимален брой документи при кандидатстване
 - Опростена отчетност и бързо разплащане
 - Гъвкави и изгодни за бизнеса и институционалните бенефициенти финансови инструменти
 - Бърза и прозрачна комуникация в електронна форма
 - Сътрудничество между администрацията и кандидатите или бенефициентите на всички нива

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд за регионално развитие
Инвестираме във Вашето бъдеще

НАЦИОНАЛНА
СТРАТЕГИЧЕСКА
РЕФЕРЕНТНА РАМКА
2007 – 2013
www.eufunds.bg

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„Развитие на конкурентоспособността
на българската икономика” 2007-2013
www.opcompetitiveness.bg

Благодаря за вниманието!

Документът е създаден с финансовата подкрепа на Оперативна програма "Развитие на конкурентоспособността на българската икономика" 2007 - 2013, съфинансирана от Европейския съюз, чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от "ЕСТАТ" ООД / УО на ОП "Конкурентоспособност" в качеството си на бенефициент по проект BG161PO003-5.0.01-0004 "Осигуряване на публичност и прозрачност на дейностите по Оперативна програма "Развитие на конкурентоспособността на българската икономика,, 2007 - 2013 - приоритетна ос 5 "Техническа помощ", и при никакви обстоятелства не може да се приема, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Договарящия орган.